

Beantwoording schriftelijke vragen GroenLinks-PvdA: “Evaluatie projecten (Jeugd) vanuit programma Sociaal Domein”

De jeugdprojecten binnen het programma Sociaal Domein zijn gefinancierd met incidentele middelen. Daarom zijn vooraf duidelijke resultaatdoelen vastgesteld, met onderscheid tussen maatschappelijke en financiële opbrengsten. Sinds 2022 vindt een doorlopende evaluatie plaats om te bepalen of de projecten structurele meerwaarde bieden. Als dit niet het geval is, kan tijdig worden bijgestuurd of beëindigd. De financiële onderbouwing wordt toegelicht in de kadernota.

Vragen worden in onderstaande paragrafen toegelicht, op de laatste pagina vindt u een tabel waarin de antwoorden schematisch zijn weergegeven.

1. Kan een korte beschrijving van de evaluatiemethodiek en uitvoering worden geboden?

a) Met behulp van welke bronnen c.q. methoden is de evaluatie verricht?

Binnen het Sociaal Domein wordt voor evaluatie structureel gebruikgemaakt van de **PDCA-cyclus** (Plan–Do–Check–Act). Deze methode is breed toegepast voor alle (deel)projecten en vormt de basis voor continue verbetering en monitoring. Afhankelijk van het project zijn aanvullende kwalitatieve en/of kwantitatieve evaluatiemethoden ingezet.

- **Jongerencoach:** Gebruik van handreikingen van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI), Ingrado en de wegwijzer *Jeugd & Veiligheid*. Daarnaast is gewerkt met het **Big Five-model** en **stoplichtindicatoren** om ontwikkeling van jongeren te monitoren.
- **Orthopedagoog:** Evaluatie door middel van evaluatiegesprekken met partners (onderwijs, kinderopvang, ouders), binnen de PDCA-cyclus.
- **Procesmanager Zorg & Veiligheid:** Interne evaluatie op basis van zelfreflectie, cijfermatige overzichten, casuïstiek en feedback van samenwerkingspartners.

b) In welke mate acht u deze bronnen representatief?

De gehanteerde methoden sluiten aan bij de aard en doelen van de projecten. Ze zijn voldoende representatief voor een interne evaluatie gericht op beleidsverbetering. Voor een meer objectieve of wetenschappelijk onderbouwde evaluatie zouden aanvullende externe bronnen (zoals cliëntinterviews of vergelijkende analyses) noodzakelijk zijn. Dit geldt met name voor de evaluatie van de functie procesmanager Zorg & Veiligheid.

c) Wie heeft de evaluatie uitgevoerd?

- **Jongerencoach:** Tijdelijk aangestelde beleidsmedewerker Jeugd (intern uitgevoerd met extern opgehaalde informatie).
- **Orthopedagoog:** Beleidsmedewerkers in samenwerking met partners uit het veld (intern uitgevoerd met extern opgehaalde informatie).
- **Procesmanager Z&V:** Evaluatie opgesteld door de procesmanager zelf, in overleg met leidinggevende en beleidsmedewerkers (intern uitgevoerd met extern opgehaalde informatie).

2. Wat was per deelproject de vooraf beoogde outcome (doel) en in welke mate is deze bereikt?

Voor alle projecten is in de paragrafen van het evaluatieverslag uitgewerkt wat voorafgaand de gestelde doelen waren. In de tabel voorin het evaluatieverslag wordt uitgewerkt wat de belangrijkste resultaten waren. Hieronder zijn deze kort toegelicht.

Jongerencoach

Doel: Voorkomen dat jongeren (16–27 jaar) tussen wal en schip vallen bij de overgang in wetgeving; bieden van passende ondersteuning.

Mate van doelbereik: De jongerencoaches leveren een sluitende aanpak, waarbij jongeren continuïteit ervaren. Niet alle jongeren worden bereikt, o.a. door beperkte beschikbaarheid van uren en knelpunten in zichtbaarheid en aansluiting op bijvoorbeeld speciaal onderwijs.

Orthopedagoog

Doel: Vroegtijdige signalering van ontwikkelingsproblemen om langdurige, intensieve ondersteuning te voorkomen.

Mate van doelbereik: Er is een preventieve werkwijze geïmplementeerd, waaronder Pre-SOT-overleggen binnen kinderopvangorganisaties. De samenwerking met GGD en Kansrijke Start is versterkt. De lange termijneffecten zijn nog niet meetbaar, maar de functie draagt bij aan vroegsignalering.

Procesmanager Zorg & Veiligheid

Doel: Regie op complexe zorg- en veiligheidsvraagstukken, verbinding tussen beleid en uitvoering, en versterking samenwerking.

Mate van doelbereik: De functie is succesvol in het voeren van regie, het verbinden van partners en het implementeren van beleidskaders. De toename van casuïstiek onder regie duidt op effectiviteit. Verdere borging en uitbreiding zijn nodig gezien de complexiteit en werkdruk.

3. Hoewel veelbelovende besparingen worden genoemd, ontbreekt een systematisch overzicht van kosten en baten/inverdieneffecten per project. Kan hier enige informatie over worden verschaft?

Bij de kadernota worden de financiën toegelicht van de verschillende projecten.

Jongerencoach

Er is een besparingsberekening gemaakt op basis van de inzet van consultants.

- **Zonder inzet jongerencoach:** Kosten hulp-op-maat voorzieningen zouden €797.000 bedragen.
- **Met inzet jongerencoach + beleidsmedewerker + subsidie (SPUK):** €212.485
- **Totale besparing: €584.515** (over periode 1 mei 2023 t/m 31 dec. 2024, bij 47 jongeren).

Orthopedagoog

Er is geen volledige kosten-batenanalyse beschikbaar. Wel is sprake van financiële en kwalitatieve baten:

- Besparing door beëindiging afname gedragswetenschapper bij Veilig Thuis Twente: €47.040 per jaar
- Uitgevoerde observaties intern i.p.v. extern bij een jeugdhulpaanbieder: €12.960 bespaard
- Voorkomen inzet duurdere specialistische voorzieningen bij een aantal kinderen (schatting: €28.000 per kind, bij 2 kinderen voorkomen). Langetermijneffecten worden zichtbaar op termijn (10 jaar), o.a. door vroegtijdige inzet van passende voorzieningen. Dit wordt in monitoring meegenomen.

Procesmanager Zorg & Veiligheid

Er is geen financiële analyse opgenomen. Wel wordt uitgegaan van indirecte baten:

- Voorkomen van escalatie (crisiszorg, justitieel ingrijpen)
- Efficiëntere inzet middelen en betere samenwerking
- Verbeterde regie en uniformering werkprocessen
Voor concrete onderbouwing van kosten en baten is aanvullend financieel onderzoek nodig.

Conclusie

De evaluaties tonen aan dat de ingezette interventies en functies bijdragen aan betere ondersteuning van jeugdigen, versterking van samenwerking, en (in sommige gevallen) meetbare financiële besparingen. De PDCA-cyclus biedt hiervoor een werkbare evaluatiemethodiek. Voor bredere representativiteit en financiële onderbouwing zijn aanvullende studies wenselijk, met name bij projecten waarbij baten vooral op de lange termijn liggen.

Samenvattende Tabel Evaluatie Projecten Sociaal Domein

Project	Evaluatiemethodiek & Uitvoering	Doel (Outcome)	Mate van Doelbereik	Kosten & Baten
Jongerencoach	- PDCA-cyclus - Handreikingen NJi, Ingrado, Jeugd & Veiligheid - Big Five-model & stoplichtindicatoren - Uitgevoerd door tijdelijke beleidsmedewerker Jeugd	Voorkomen dat jongeren (16–27 jaar) tussen wal en schip vallen; passende ondersteuning bieden	Sluitende aanpak gerealiseerd; niet alle jongeren bereikt door beperkte uren en zichtbaarheid	Besparing: €584.515 (Zonder inzet: €797.000 / Met inzet: €212.485 voor 47 jongeren, mei 2023 – dec 2024)
Orthopedagoog	- PDCA-cyclus - Evaluatiegesprekken met o.a. onderwijs, ouders, kinderopvang - Uitgevoerd door beleidsmedewerkers i.s.m. veldpartners	Vroegtijdige signalering om intensieve hulp te voorkomen	Preventieve werkwijze opgezet; samenwerking versterkt; langetermijneffect nog niet meetbaar	Besparingen: - Inkoop Veilig Thuis stopgezet: €47.040/jaar - Interne observaties: €12.960 - Voorkomen duurdere zorg: ±€28.000/kind (Langetermijneffecten zichtbaar over 10 jaar)
Procesmanager Zorg & Veiligheid	- PDCA-cyclus - Zelfreflectie, cijfers, casuïstiek, feedback - Uitgevoerd door procesmanager in overleg met leidinggevende en beleidsmedewerkers	Regie op complexe casuïstiek; beleidsuitvoering verbinden; samenwerking versterken	Succesvol in regievoering en beleidsimplementatie; toename casuïstiek duidt op effectiviteit	Geen concrete financiële analyse Indirecte baten: - Voorkomen escalaties - Efficiëntere inzet - Betere samenwerking en regie